

บทที่ 1

บทนำ

1.1 บทนำต้นเรื่อง

การหาแหล่งพลังงานทดแทนน้ำมันปิโตรเลียม ซึ่งเป็นสิ่งที่มีการศึกษาวิจัยกัน ในหลายๆ ประเทศ เกิดจากวิกฤตการณ์ของน้ำมันดิบในตลาดโลกที่มีสูงขึ้น อีกทั้งกระแสการตื่นตัวเอาใจใส่ต่อสิ่งแวดล้อม ในการที่จะลดปัญหามลภาวะที่เกิดจากการเผาไหม้ของน้ำมันปิโตรเลียมซึ่งมีองค์ประกอบของซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ดังนั้นแนวทางในการหาพลังงานทดแทนน้ำมันปิโตรเลียม จึงมุ่งไปที่ผลิตผลทางธรรมชาติที่สามารถทำให้เกิดการหมุนเวียนทดแทนได้และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ผลิตผลทางการเกษตรชนิดต่างๆ ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับน้ำมันปิโตรเลียม ได้ถูกนำมาทำการศึกษาทดลองใช้กับเครื่องยนต์ โดยพืชที่นำมาใช้ทำเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นพืชที่นำไปทำเป็นแอลกอฮอล์เพื่อใช้กับเครื่องยนต์แก๊สโซลีน พืชกลุ่มนี้ได้แก่ อ้อย ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง เป็นต้น สำหรับการศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าวของประเทศไทย จากรายงานความก้าวหน้าการนำเอทานอลมาใช้เป็นเชื้อเพลิงในยานพาหนะของโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดาของ Surapol, 2000 สรุปว่าสามารถนำแอลกอฮอล์ที่ผลิตได้ผสมกับน้ำมันแก๊สโซลีนเรียกว่าน้ำมันแก๊สโซฮอล (gasohol) ใช้เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงได้ทั้งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ส่วนพืชกลุ่มที่สองเป็นพืชน้ำมันมีการทดลองนำผลิตผลที่ได้มาใช้กับเครื่องยนต์ดีเซล ในรูปแบบทั้งที่ไม่มีเปลี่ยนแปลงโครงสร้างโมเลกุลของน้ำมันและที่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างโมเลกุลของน้ำมันซึ่งเรียกว่าน้ำมันดีเซลชีวภาพ (biodiesel) พืชในกลุ่มนี้ได้แก่ เรพ ทานตะวัน ถั่วเหลือง ปาล์ม เป็นต้น ในการศึกษาวิจัยของต่างประเทศพบว่าน้ำมันดีเซลชีวภาพมีความเหมาะสมสำหรับใช้ทดแทนน้ำมันดีเซลปิโตรเลียมมากที่สุด เพราะสามารถนำมาใช้กับเครื่องยนต์ดีเซลได้โดยไม่ต้องมีการปรับเปลี่ยนเครื่องยนต์แต่อย่างใด แต่ราคาของน้ำมันดีเซลชีวภาพยังคงสูงกว่าน้ำมันดีเซลอยู่มาก ในประเทศไทยมีการศึกษาวิจัยนำน้ำมันพืชมาใช้ในเครื่องยนต์

ดีเซลน้อยมากและยังไม่มีผลสรุปทางวิชาการที่ชัดเจน ทำให้เมื่อเกิดวิกฤตการณ์น้ำมัน ดีเซลมีราคาเพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับราคาของน้ำมันปาล์มดิบตกต่ำลง ได้มีการนำน้ำมันปาล์มมาทดลองใช้กับเครื่องยนต์ดีเซลในรูปแบบต่างๆ และเกิดข้อถกเถียงขึ้นว่าจะเกิดผลกระทบกับเครื่องยนต์หรือไม่ อย่างไร ซึ่งความเห็นดังกล่าวยังคงเป็นความเห็นที่แตกต่างและยังไม่มีผลสรุปในทางวิชาการที่จะรองรับ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาวิจัยถึงผลกระทบต่อเครื่องยนต์จากการใช้น้ำมันปาล์มเป็นน้ำมันเชื้อเพลิง

1.2 สถานการณ์การใช้น้ำมันดีเซลในประเทศไทย

ประเทศไทยมีการนำเข้าน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก จากรายงานของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน, 2545 ถึง สถานการณ์น้ำมันเชื้อเพลิงของประเทศไทยปี 2543 มีการนำเข้าน้ำมันดิบรวมทั้งสิ้น 39,242 ล้านลิตร หรือเฉลี่ย 676,712 บาเรตต่อวัน คิดเป็นมูลค่า 286,623 ล้านบาทต่อปี และมีการนำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปรวมทั้งสิ้น 1,302 ล้านลิตร หรือเฉลี่ย 22,436 บาเรตต่อวัน คิดเป็นมูลค่า 9,186 ล้านบาทต่อปี ความต้องการน้ำมันดีเซลหมุนเร็วในประเทศไทย ในปี 2543 มีปริมาณทั้งสิ้น 14,872 ล้านลิตร หรือเฉลี่ย 256,275 บาเรตต่อวัน สาขาคมนาคมขนส่งเป็นสาขาที่มีการใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็วมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77 รองลงมาได้แก่ สาขาการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 16.3

จากตัวเลขดังกล่าวจะเห็นว่าในแต่ละปี ประเทศไทยจะต้องสูญเสียเงินตราเพื่อนำเข้าน้ำมันเหล่านี้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในปัจจุบันที่ราคาน้ำมันในตลาดโลก นับวันจะยังมีราคาสูงขึ้นเรื่อย ๆ จากสัดส่วนของน้ำมันดีเซลซึ่งเป็นน้ำมันที่มีการใช้มาก โดยเฉพาะในสาขาคมนาคมขนส่งจะใช้กับรถบรรทุกใหญ่ รถบรรทุกเล็ก เป็นต้น ส่วนในสาขาการเกษตรจะใช้กับเครื่องยนต์ที่ติดตั้งกับเครื่องสูบน้ำ รถไถ รถแทรกเตอร์ เครื่องเติมอากาศนาถุ้ง เป็นต้น หากน้ำมันปาล์มสามารถนำมาใช้ในเครื่องยนต์ดีเซลได้ ก็จะส่งผลต่อการประหยัดเงินตราได้อย่างมหาศาล อีกทั้งยังเป็นการหาตลาดใหม่ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกปาล์ม ในการทำงานที่จะช่วยพยุงราคาของผลผลิตปาล์ม นับว่าเป็นการช่วยเหลือประเทศชาติได้ถึง 2 ด้านในเวลาเดียวกัน

1.3 สถานการณ์ปาล์มน้ำมันในประเทศไทย

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจพืชหนึ่งและมีแนวโน้มที่จะมีการขยายตัวของการปลูกเพิ่มขึ้นทุกปี จากข้อมูลของกรมวิชาการเกษตร, 2545 ระบุว่าประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกปาล์มในปี 2538 ประมาณ 1,000,000 ไร่ เป็นพื้นที่ให้ผลผลิตแล้ว 814,000 ไร่ ในปี 2543 พื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้นเป็น 1.3 ล้านไร่ และจะเพิ่มพื้นที่ปลูกเป็น 2 ล้านไร่ ตามแผนพัฒนาปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ปี 2543-2549 ของรัฐบาล เพื่อตอบสนองต่อความต้องการน้ำมันพืชที่ระดับไม่น้อยกว่า 1 ล้านตันและเพิ่มศักยภาพการผลิตให้แข่งขันด้านราคาได้อย่างถาวรภายใต้ระบบการค้าเสรี อย่างไรก็ตามเหตุการณ์ที่ผ่านมาในอดีตเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันจะประสบปัญหาเรื่องราคาน้ำมันปาล์มดิบในตลาดโลกตกต่ำ ทำให้ทางโรงงานผู้หีบน้ำมันปาล์มกวดราคาซื้อผลปาล์ม ทำให้รัฐบาลต้องเข้ามาช่วยเหลือเพื่อพยุงราคาไว้ เหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นทุกปี ทั้งนี้เนื่องจากน้ำมันปาล์มจะใช้ในการบริโภคและอุปโภคเป็นส่วนใหญ่ โดยใช้เป็นน้ำมันปรุงอาหาร ทำเนยเทียม ทำสบู่ เป็นต้น ดังนั้นการนำเอาน้ำมันปาล์มมาใช้ทดแทนน้ำมันดีเซล จะช่วยให้มีการใช้น้ำมันปาล์มมากขึ้น ความต้องการน้ำมันปาล์มก็จะสูงขึ้น ทำให้โรงงานสามารถสกัดน้ำมันปาล์มดิบได้มากขึ้น โดยไม่ต้องคำนึงถึงสถานะน้ำมันปาล์มดิบในตลาด ทำให้เกษตรกรสามารถขายผลผลิตได้ในราคาที่ดีตลอดฤดูกาล ไม่ประสบปัญหาการขาดทุนจนทำให้รัฐบาลต้องเข้าแทรกแซงราคา ดังเช่นในอดีต

1.4 การศึกษาใช้น้ำมันพืชเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงในเครื่องยนต์ดีเซลของต่างประเทศ

ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะ การศึกษาวิจัยการนำน้ำมันพืช ที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างโมเลกุลของน้ำมัน เป็นการศึกษาสมบัติของน้ำมันและใช้น้ำมันทดสอบกับเครื่องยนต์ดีเซล ทั้งที่เป็นการใช้น้ำมันพืช 100% และมีการผสมน้ำมันพืชกับน้ำมันปิโตรเลียมโดยนำเสนอไปตามลำดับเหตุการณ์

ในการนำน้ำมันพืชมาใช้ทดสอบในเครื่องยนต์ดีเซลนั้นจากบทความของ Shay, 1993 กล่าวว่า Rudolf Diesel (1858-1913) วิศวกรชาวเยอรมันผู้คิดสร้างเครื่อง-

ยนต์ที่มีการจุดระเบิดโดยการอัดอากาศได้สำเร็จและเป็นต้นแบบของเครื่องยนต์ดีเซลในปัจจุบัน เคยใช้น้ำมันพืชในการทดสอบเครื่องยนต์ของเขาเช่นกัน แต่การใช้น้ำมันพืชเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงได้รับความสนใจน้อยลงไปในบางช่วงเวลาแล้วจึงกลับมาได้รับความสนใจขึ้นมาอีก จากบทความของ Fangrui and Milford, 1999 ได้บอกไว้ว่าเมื่อเข้าสู่ช่วงที่น้ำมันปิโตรเลียมราคาถูก มีการค้นพบวิธีการกลั่นแยกน้ำมันดิบให้ได้น้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันดีเซลที่เหมาะสมที่จะใช้งาน ทำให้การพัฒนาเครื่องยนต์ดีเซลกับน้ำมันดีเซลควบคู่กันมา ต่อมาในช่วงทศวรรษของปี 1930 และ 1940 การนำน้ำมันพืชมาใช้แทนน้ำมันดีเซลเกิดขึ้นเป็นครั้งเป็นคราว โดยเฉพาะในภาวะฉุกเฉินมีความจำเป็นเมื่อราคาน้ำมันดิบมีราคาถีบตัวสูงขึ้นอันเนื่องจากแหล่งน้ำมันดิบปิโตรเลียมสำรองของโลกกำลังลดลง อีกทั้งเกิดกระแสของการอนุรักษ์ธรรมชาติ ทำให้เป็นแรงผลักดันในการพิจารณาทบทวนและให้ความสำคัญกับการหาพลังงานทดแทน โดยมุ่งมาที่น้ำมันจากพืชหรือไขมันจากสัตว์

Sonntag, 1979a ได้นำเสนอข้อมูลองค์ประกอบหลักของไขมันและน้ำมันจากธรรมชาติว่าเป็นสารอินทรีย์ชนิดที่ไม่ละลายเป็นเนื้อเดียวกับน้ำ เป็นส่วนประกอบที่สำคัญในพืชและสัตว์เรียกกันทั่วไปว่า ไตรกลีเซอไรด์ (triglycerides) โดยมีองค์ประกอบของ 1 โมลกลีเซอรอล (glycerol) จับกับ 3 โมลของกรดไขมัน (fatty acids) ความแตกต่างของกรดไขมันเกิดจากความยาวของสายโซ่อะตอมคาร์บอน (carbon chains) และจำนวนพันธะไม่อิ่มตัว (unsaturated bonds) หรือพันธะคู่ (double bonds) ในกรดไขมัน

Bartholomew, 1981 นำเสนอแนวคิดในการที่จะนำอาหารมาทำเป็นเชื้อเพลิง โดยเสนอว่าควรใช้น้ำมันจากพืชเป็นแหล่งพลังงานเชื้อเพลิงหลัก ส่วนน้ำมันปิโตรเลียมเป็นแหล่งพลังงานเชื้อเพลิงสำรอง Fangrui and Milford (1999) กล่าวว่าในช่วงเวลาดังกล่าวทางกลุ่มประเทศแอฟริกาได้มีความก้าวหน้าในการศึกษาวิจัยใช้น้ำมันจากเมล็ดทานตะวันมากที่สุด เนื่องจากมีการห้ามส่งน้ำมันเมล็ดทานตะวันออกนอกประเทศ ในบราซิลได้ทำการทดสอบเครื่องยนต์ดีเซลที่มีห้องเผาไหม้ล่วงหน้า (pre-combustion chamber) โดยใช้น้ำมันเมล็ดทานตะวัน 10% ผสมกับน้ำมันดีเซล 90% ทดสอบเครื่องยนต์ โดยไม่ได้ปรับแต่งเครื่องยนต์แต่อย่างใด ผลการทดสอบพบว่ากำลังของเครื่องยนต์ไม่ลดลง นอกจากนั้นยังมีการทดสอบเครื่องยนต์ดีเซลโดยใช้น้ำมันผสม

ในอัตราส่วนผสมอื่นๆ เช่น 20/80 ยังคงให้ผลลัพธ์ที่ดี อีกทั้งมีการทดสอบใช้ในอัตราส่วนผสม 50/50 ในระยะเวลาสั้นๆ อย่างไรก็ตามการใช้น้ำมันพืช 100% ยังไม่สามารถทำได้ในทางปฏิบัติ

★ Peters, Ran and Ziemke, 1982 ทำการผสมน้ำมันถั่วเหลืองลดกัม กับน้ำมันดีเซลในอัตราส่วนผสม 2 : 1 ใช้ทดสอบเครื่องยนต์ดีเซลเป็นเวลามากกว่า 600 ชั่วโมงพบว่าสมรรถนะของเครื่องยนต์ไม่มีการเปลี่ยนแปลง เขาจึงสรุปว่าน้ำมันผสมในอัตราส่วนผสมดังกล่าวใช้ในเครื่องยนต์ดีเซลทางการเกษตรได้

Anon, 1982 ทำการทดสอบเครื่องยนต์ดีเซล โดยใช้ น้ำมันพืชใช้แล้วนำมากรองและผสมกับน้ำมันดีเซลในอัตราส่วนน้ำมันพืช 95% น้ำมันดีเซล 5% ผลการทดสอบ ไม่พบปัญหาการสกปรกของหัวฉีดและการเกาะติดของเขม่าคาร์บอนในเครื่องยนต์ แต่พบว่าน้ำมันหล่อลื่นข้นขึ้นเนื่องจากน้ำมันเชื้อเพลิงเข้าไปผสม สาเหตุที่น้ำมันหล่อลื่นข้นขึ้น เกิดมาจากกระบวนการรวมตัวกันเป็น โมเลกุลขนาดใหญ่ (polymerization) ของกรดไขมันไม่อิ่มตัวพหุหลายตัว (polyunsaturated fatty acids) ในน้ำมันพืช ทำให้ต้องเปลี่ยนน้ำมันหล่อลื่นเร็วขึ้น ★

Pride, 1983 ได้สรุปข้อดี ข้อเสียของการใช้น้ำมันพืชทดแทนน้ำมันดีเซลดังนี้
ข้อดีของน้ำมันพืช

1. เป็นของเหลวตามธรรมชาติขนส่งเคลื่อนย้ายได้สะดวก
2. มีค่าความร้อน 80% ของน้ำมันดีเซล
3. ใช้ได้ทันทีและหาได้ง่าย
4. สามารถหามาหมุนเวียนได้

ข้อเสียของน้ำมันพืช

1. ความหนืดสูง
2. ความสามารถในการระเหยตัวต่ำ
3. มีการเกิดปฏิกิริยาของโซ่ไฮโดรคาร์บอนที่ไม่อิ่มตัว

Adams, et al., 1983 ทำการทดสอบน้ำมันถั่วเหลือง ที่ผ่านการลดกัม ผสมกับน้ำมันดีเซลในอัตราส่วนผสมน้ำมันถั่วเหลือง ต่อ น้ำมันดีเซล 1 : 2 และ 1 : 1 ทดสอบกับเครื่องยนต์ John Deere 6 สูบซึ่งมีปริมาตรลูกสูบ 6.6 ลิตร เครื่องยนต์มีห้องเผาไหม้แบบ

ฉีดโดยตรง (direct injection) และมี เทอร์โบชาร์จ ทดสอบเครื่องยนต์เป็นเวลารวม 600 ชั่วโมง พบว่าที่อัตราส่วนของน้ำมันถั่วเหลือง ต่อน้ำมันดีเซล 1 : 1 น้ำมันหล่อลื่นข้นขึ้นและมีแวโนئمที่จะจับตัวกันเป็นวุ้น ส่วนอัตราส่วนผสมที่ 1 : 2 ไม่พบปัญหาดังกล่าว จากผลการทดสอบสรุปว่าในกรณีที่น้ำมันดีเซลขาดแคลน สามารถใช้น้ำมันถั่วเหลืองผสมกับน้ำมันดีเซลในอัตราส่วน 1 : 2 ได้กับเครื่องยนต์ดีเซลทางการเกษตร

Peterson, Auld and Korus, 1983 ได้นำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงจากการใช้น้ำมันพืชเป็นน้ำมันเชื้อเพลิง 2 ประเด็น คือ การเสื่อมสภาพของน้ำมัน และการเผาไหม้ของน้ำมันที่ไม่สมบูรณ์ ประเด็นการเสื่อมสภาพของน้ำมันเกิดจากกรดไขมันไม่อิ่มตัวพันธะคู่หลายตัว มีความไวต่อการเกิดกระบวนการรวมตัวเป็นโมเลกุลใหญ่ และการจับตัวกันเป็นยางเหนียว (gum) มีต้นเหตุมาจากการสันดาปที่เกิดขึ้นในระหว่างการเก็บน้ำมันและเกิดขึ้นในระหว่างการเผาไหม้ในเครื่องยนต์ที่มีอุณหภูมิและความดันสูง ยางเหนียวที่เกิดขึ้นจะไม่สามารถเผาไหม้ได้สมบูรณ์ ส่งผลให้เกิดถ่านคาร์บอนตกค้างและทำให้น้ำมันหล่อลื่นของเครื่องยนต์ข้นขึ้น นอกจากนี้พวกเขายังทำการศึกษาข้อมูลของน้ำมันเรพดิวหนาวที่มีอยู่ด้วยกันหลายชนิด โดยศึกษาเปรียบเทียบอัตราการเกิดกัม ของน้ำมันเรพดิวหนาวชนิดที่มีกรด erucic สูง และชนิดที่มีกรด linolenic สูง น้ำมันทั้งคู่จะมีความแตกต่างในเรื่องของจำนวนพันธะคู่ในกรดไขมัน โดยที่กรด erucic จะมีพันธะคู่ 1 ตัว ส่วนกรด linolenic จะมีพันธะคู่อยู่ 3 ตัว จากการทดสอบพบว่า อัตราการเกิดกัมของน้ำมันเรพที่มีกรด erucic จะช้ากว่าน้ำมันเรพที่มีกรด linolenic ถึง 5 เท่าตัว สอดคล้องกับสมมติฐานที่เขาได้นำเสนอ ส่วนสมบัติในด้านค่าความหนืด น้ำมันเรพจะสูงกว่าน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว (D-2) ถึงแม้ว่าจะทำการผสมน้ำมันเรพกับน้ำมันดีเซลในอัตราส่วน 50/50 และ 70/30 ก็ตามความหนืดที่ได้ยังคงอยู่ในช่วง 6-18 เท่าของน้ำมันดีเซล นอกจากนี้จากการทดสอบใช้น้ำมันผสมระหว่างน้ำมันเรพดิวหนาวซึ่งมีกรด erucic สูง กับน้ำมันดีเซลหมุนช้า (D-1) ในอัตราส่วนผสม 70/30 ทำการทดสอบกับเครื่องยนต์ดีเซลสูบเดี่ยวขนาดเล็กเป็นเวลา 850 ชั่วโมง พบว่าเครื่องยนต์สามารถให้กำลังออกมาได้ตามปกติ ไม่พบว่ามีอาการสึกหรอของเครื่องยนต์ที่ผิดปกติและความผิดปกติของน้ำมันหล่อลื่นแต่อย่างใด

Strayer, Blake and Craig, 1983 ทำการศึกษาสมบัติความหนืดของน้ำมันข้าวโพด พบว่าที่อุณหภูมิ 10°C น้ำมันข้าวโพดจะมีความหนืด 100 cSt และเมื่อผสมน้ำมันข้าวโพดกับน้ำมันดีเซลที่อัตราส่วนผสม 75/25 ทำการทดสอบที่อุณหภูมิ 40°C จะมีความหนืด 40 cSt และเมื่ออัตราส่วนผสมเป็น 50/50 จะมีความหนืด 19 cSt สำหรับน้ำมันดีเซลที่ใช้ผสมมีความหนืดอยู่ที่ 4 cSt

Engler and Johnson, 1983 ทำการทดสอบใช้น้ำมันเมล็ดทานตะวันและน้ำมันเมล็ดฝ้าย กับเครื่องยนต์ดีเซลสูบเดี่ยวซึ่งมีห้องเผาไหม้ล่วงหน้า โดยใช้น้ำมันเมล็ดทานตะวัน ในสภาพน้ำมันดิบ (crude), น้ำมันลดกัม (degummed) และน้ำมันลดกัมลดแว็กซ์ (degummed- dewaxed) ส่วนน้ำมันเมล็ดฝ้ายใช้น้ำมันลดกัมและน้ำมันที่ทำให้บริสุทธิ์ด้วยต่าง ผลการทดสอบพบว่าน้ำมันดิบของพืชทั้งสองชนิดไม่เหมาะที่จะใช้เป็นน้ำมันเชื้อเพลิง เนื่องจากให้ผลของสมรรถนะที่ด้อยมาก ส่วนน้ำมันตัวที่เหลือถึงแม้ว่าจะให้ผลของสมรรถนะดีกว่าน้ำมันดีเซลเล็กน้อย แต่มีการเกาะติดของเขม่าคาร์บอนและทำให้น้ำมันหล่อลื่นมีความสกปรกมากกว่า ดังนั้นเขาจึงสรุปว่าถึงแม้ว่าน้ำมันทั้งคู่ดูเหมือนจะให้ผลที่ดีต่อการใช้งานในระยะสั้น แต่ยังคงไม่สมควรที่จะนำมาใช้เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงในเครื่องยนต์ดีเซล

Pryor, et al., 1983 ทำการทดสอบเครื่องยนต์ดีเซลฟอร์ด 3 สูบ รุ่น 2600 ขนาดความจุ 2.59 ลิตร โดยใช้น้ำมันถั่วเหลืองในสภาพน้ำมันดิบ และน้ำมันลดกัม ผลปรากฏว่า การทดสอบในระยะสั้น ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ แต่ในระยะยาวไม่สามารถใช้ได้เนื่องจากหัวฉีดสกปรกอย่างมาก ส่งผลให้กำลังและประสิทธิภาพเชิงความร้อนของเครื่องยนต์ลดลง

Goodrum, 1983 ทำการศึกษาโดยใช้น้ำมันถั่วลิสงดิบนำมากรองผสมกับน้ำมันดีเซลในอัตราส่วนผสม 20/80 และ 80/20 ทดสอบเครื่องยนต์ดีเซลคูโบต้า 3 สูบ รุ่น 850 เครื่องยนต์มีห้องเผาไหม้ล่วงหน้า จำนวน 2 เครื่อง การทดสอบผ่าน 200 ชั่วโมง ตามมาตรฐานสมาคมผู้ผลิตเครื่องจักร (200 hr. E.M.A : Engine Manufacturers' Association) และไม่พบว่าของเครื่องยนต์มีการสึกหรอที่ผิดปกติ แต่กำลังเครื่องยนต์ลดลงประมาณ 5 - 10% เนื่องจากหัวฉีดสกปรก เมื่อทำความสะอาดหัวฉีดแล้ว

เครื่องยนต์ก็สามารถทำงานได้เป็นปกติ ส่วนน้ำมันหล่อลื่นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามอายุการใช้งาน แต่ยังคงมีค่าอยู่ในมาตรฐาน

Ziejewski and Kaufman, 1983 ทำการทดสอบเครื่องยนต์ดีเซลแบบฉีดน้ำมันเข้าโดยตรง โดยใช้ น้ำมันเมลิคทานตะวันบริโกลผสมกับน้ำมันดีเซลในอัตราส่วนผสม 25/75 เปรียบเทียบกับการใช้น้ำมันดีเซล 100% พบว่าปัญหาเกิดขึ้นเฉพาะกับการใช้น้ำมันผสมเท่านั้น โดยมีประเด็นใหญ่ๆ คือ มีความสกปรกเกิดขึ้นกับหัวฉีดและทำให้เข็มหัวฉีดมีการขัดตัว นอกจากนั้นยังมีเขม่าคาร์บอนจับอยู่บริเวณทางเข้าของไอดีและมีการเกาะติดของเขม่าคาร์บอนที่ก้านวาล์วไอดีเสีย ตลอดจนมีเขม่าคาร์บอนเข้าไปอยู่ในร่องแหวนอัดของลูกสูบและมีคราบยางวานิช เกาะติดอยู่ในบริเวณส่วนที่สามของลูกสูบ จึงสรุปว่าไม่แนะนำให้ใช้น้ำมันผสมอัตราส่วน 25/75 กับเครื่องยนต์ดีเซลแบบฉีดน้ำมันเข้าโดยตรง

Kurus and Mousetis, 1984 ทำการศึกษาอัตราการเกิดการรวมตัวเป็น โมเลกุลขนาดใหญ่ (polymerization) อันมาเนื่องอุณหภูมิ ของน้ำมันดอกคำฝอย (safflower) และน้ำมันเรพ ผลการทดสอบพบว่าอัตราการรวมตัวเป็น โมเลกุลใหญ่มีผลมาจากความไม่อิมตัวของกรดไขมันมากกว่า ผลจากการเกิดการสันดาปของน้ำมัน

Goering, 1984b ทำการศึกษาโดยใช้น้ำมันดอกคำฝอย (safflower) และน้ำมันถั่วเหลือง (soybean) โดยผสมน้ำมันดอกคำฝอยกับน้ำมันดีเซลในอัตราส่วน 27/75 ค่าความหนืดที่อุณหภูมิ 40°C วัดได้ 4.92 cSt และผสมน้ำมันถั่วเหลืองกับสารละลาย Stoddard ซึ่งเป็นสารละลายที่มีส่วนผสมของพาราฟิน (paraffin) 48% กับ แนฟทีน (naphthenes) 52% ในอัตราส่วนผสม 50/50 ค่าความหนืดที่อุณหภูมิ 38°C วัดได้ 5.12 cSt ผลการนำน้ำมันผสมทั้ง 2 ชนิดทดสอบกับเครื่องยนต์ พบว่าผ่าน 200 ชั่วโมงตามมาตรฐานสมาพันธ์ผู้ผลิตเครื่องยนต์

Fuls, Hawkins and Hugo, 1984 ใช้น้ำมันเมลิคทานตะวัน ทดสอบเครื่องยนต์ที่ติดตั้งบนรถแทรกเตอร์ซึ่งใช้งานทางการเกษตร เครื่องยนต์มีห้องเผาไหม้ล่วงหน้า จากการทดสอบเป็นเวลา 1,800 ชั่วโมง ไม่พบว่ามีปัญหาของการใช้งานเครื่องยนต์และปัญหาหัวฉีดสกปรก จากการทดสอบในครั้งนี้เขาสรุปว่า น้ำมันดอกทานตะวันบริโกลสามารถใช้เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงในเครื่องยนต์ทางการเกษตรที่มีห้องเผาไหม้ล่วงหน้าได้

German, et al., 1985 ทำการศึกษาโดยใช้น้ำมันเมล็ดทานตะวันบริโภคมผสมกับน้ำมันดีเซล ทดสอบกับรถแทรกเตอร์ที่ใช้งานในฟาร์ม มลรัฐ North Dakota ใช้เวลาในการทดสอบนานมากกว่า 3 ปี เวลาที่เครื่องยนต์ใช้งานทั้งหมดรวม 7,616.9 ชั่วโมง ใช้ น้ำมัน ไปทั้งหมด 145,891.8 ลิตร ในการทดสอบนี้ได้ทำการทดสอบกับรถแทรกเตอร์จำนวน 6 คันซึ่งเป็นเครื่องยนต์ดีเซลที่มีเทอร์โบชาร์จและห้องเผาไหม้แบบเปิด โดยแบ่งเครื่องยนต์ 3 คันเดินด้วยน้ำมันเมล็ดทานตะวันผสมน้ำมันดีเซลในอัตราส่วน 25/75 และอีก 3 คันใช้น้ำมันเมล็ดทานตะวันผสมน้ำมันดีเซลในอัตราส่วน 50/50 จากการทดสอบเครื่องยนต์มีปัญหา 1 เครื่องเนื่องจากเพลาลูกเบี้ยวชำรุด ผลการทดสอบพบว่าอัตราส่วนผสมของน้ำมันที่ 50/50 เครื่องยนต์มีเขม่าสูงสุด รองลงมาคืออัตราส่วนผสมที่ 25/75 และเครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมันดีเซลมีเขม่าน้อยสุดไม่พบว่ามีปัญหาหัวฉีดสกปรก หรือปัญหาแหวนลูกสูบติดและการสึกหรอของแบริงอยู่ในเกณฑ์ปกติ อย่างไรก็ตามเขาสรุปว่าไม่แนะนำให้ใช้น้ำมันผสมทดแทนน้ำมันดีเซล ยกเว้นในกรณีจำเป็นเร่งด่วนจริงๆ และควรใช้น้ำมันผสมที่อัตราส่วนผสม 25/75 โดยจะต้องมีการดูแลเครื่องยนต์เป็นอย่างดีเนื่องจากเครื่องยนต์จะมีอายุการใช้งานที่สั้นลง

Mazed, Summers and Batchelder, 1985 ใช้น้ำมัน ถั่วลิสง, ถั่วเหลืองและเมล็ดฝ้าย ผสมในน้ำมันดีเซล ด้วยอัตราส่วนผสม ตั้งแต่ 10-25 % โดยปริมาตร ทำการทดสอบเครื่องยนต์ดีเซลสูบเดียว ทั้งที่มีห้องเผาไหม้โดยตรงและมีห้องเผาไหม้ล่วงหน้าครบ 200 ชั่วโมง โดยไม่พบความเสียหายเกิดขึ้นกับชิ้นส่วนเครื่องยนต์แต่อย่างใด

Schlautman, Schinstock and Hanna, 1986 ทำการศึกษาน้ำมันถั่วเหลืองในสภาพก่อนที่จะทำให้บริสุทธิ์ นำมาผสมกับน้ำมันดีเซลในอัตราส่วนผสม 75/25 และใช้ทดสอบกับเครื่องยนต์ดีเซลที่มีห้องเผาไหม้แบบเปิด พบว่าเมื่อเดินเครื่องยนต์ได้ 159 ชั่วโมง ต้องหยุดการทดสอบเนื่องจากเครื่องยนต์ไม่สามารถรักษาภาระให้คงที่ได้ ความผิดปกติเริ่มเกิดขึ้นตั้งแต่เครื่องยนต์เดินได้ 90 ชั่วโมง เนื่องจากน้ำมันหล่อลื่นมีความหนืดเพิ่มขึ้นถึง 670%

Ziejewski, et al., 1986 ทำการทดสอบ โดยผสมน้ำมันเมล็ดทานตะวันกับน้ำมันดีเซลในอัตราส่วน 25/75 หาค่าความหนืดได้ 4.88 cSt ที่อุณหภูมิ 40 °C เมื่อนำมา

เปรียบเทียบกับค่าสูงสุดของข้อกำหนดน้ำมันดีเซลที่มีค่า 4 cSt มีความเห็นว่าน้ำมันผสมดังกล่าวไม่เหมาะสมที่จะใช้กับเครื่องยนต์ดีเซลที่มีห้องเผาไหม้แบบเปิดในระยะยาว

Schlick, Hanna and Schinstock, 1988 ทำการศึกษาโดยใช้น้ำมันถั่วเหลืองและน้ำมันเมล็ดทานตะวัน ในสภาพก่อนทำให้บริสุทธิ์ นำมาผสมกับน้ำมันดีเซลในอัตราส่วนผสม 27/75 โดยปริมาตร ใช้ทดสอบเครื่องยนต์ดีเซลฟอร์ด 3 สูบ รุ่น 2600 ความจุ 2.59 ลิตร มีห้องเผาไหม้แบบเปิด ผลการทดสอบเครื่องยนต์สามารถผ่านการทดสอบที่ 200 ชั่วโมง โดยให้กำลังได้คงที่ แต่มีคราบเขม่าคาร์บอนเกาะติดในห้องเผาไหม้เป็นจำนวนมาก

Nwafor and Rice, 1996 ทำการศึกษาน้ำมันเรพกับเครื่องยนต์ดีเซลของ Petter ซึ่งเป็นเครื่องยนต์สูบเดียวและมีห้องเผาไหม้ลวงหน้า โดยทดสอบเครื่องยนต์ด้วยน้ำมันเรพ 100%, น้ำมันเรพผสมน้ำมันดีเซลในอัตราส่วนผสม 50/50 และน้ำมันดีเซล 100% พบว่าน้ำมันเรพมีการเผาไหม้ล่าช้าที่สุด ถัดมาเป็นน้ำมันผสมและเร็วที่สุดคือน้ำมันดีเซล

Chiyuki and Jun-ichi, 1998 ทำการศึกษาน้ำมันเรพกับเครื่องยนต์ดีเซลยี่ห้อวาร์สูบเดียว มีห้องเผาไหม้ลวงหน้าทำการทดสอบในเชิงเปรียบเทียบกับน้ำมันดีเซล โดยใช้ น้ำมันเรพในสภาพที่เป็นน้ำมันดิบ, น้ำมันลดกำ และน้ำมันลดกรด ผลการทดสอบสรุปว่าน้ำมันเรพในสภาพลดกรดแล้วสามารถใช้แทนน้ำมันดีเซลได้ ส่วนน้ำมันลดกำและน้ำมันดิบ ใช้ไม่ได้เนื่องจากมีการหลงเหลือจากการเผาไหม้อยู่ภายในห้องเผาไหม้เป็นจำนวนมาก

Kevinl, Shane and Paul, 1999. ทำการศึกษาน้ำมันเรพในสภาพลดกรดและลดกำแล้วนำมากรองด้วยกรองที่ความละเอียดขนาด 5 ไมครอน นำไปผสมกับน้ำมันดีเซลในอัตราส่วน 25/75 ทำการทดสอบกับเครื่องยนต์ดีเซลที่มีห้องเผาไหม้ลวงหน้า โดยเปรียบเทียบกับการใช้ น้ำมันดีเซล ทำการทดสอบเป็นเวลา 170 ชั่วโมง ผลการทดสอบพบว่า กำลังของเครื่องยนต์และอัตราความสิ้นเปลืองน้ำมันเชื้อเพลิงไม่แตกต่างกับการใช้น้ำมันดีเซลมากนักและไม่มีความผิดปกติของปริมาณโลหะที่สึกหรอผสมในน้ำมันหล่อลื่นหลังใช้งาน

Karaosmanogolu, Kurt and Ozaktas, 2000. ศึกษา น้ำมันเมถิลทานตะวัน บริโภค โดยทดสอบกับเครื่องยนต์ดีเซลสูบเดี่ยว ของ Pancar Motor รุ่น E-108 ซึ่งมี ห้องเผาไหม้แบบเปิด ทำการทดสอบเป็นเวลา 50 ชั่วโมง ผลการทดสอบ พบว่าไม่มีการ เปลี่ยนแปลงของกำลังและประสิทธิภาพเชิงความร้อนของเครื่องยนต์ อีกทั้งสมบัติของ น้ำมันหล่อลื่นไม่มีการเปลี่ยนแปลง หัวฉีดสะอาด เขาสรุปว่ามีความเป็นไปได้ในการที่ จะนำน้ำมันเมถิลทานตะวันมาใช้แทนน้ำมันดีเซล

1.5 การศึกษาใช้น้ำมันพืชเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงในเครื่องยนต์ดีเซลของประเทศไทย

การศึกษาการนำน้ำมันพืชมาใช้ในเครื่องยนต์ดีเซลในประเทศไทยนั้น มีการ ทดสอบใช้งานกันทั้งในภาครัฐและเอกชน พบว่าการทดสอบส่วนใหญ่จะทำกันในห้อง ปฏิบัติการหรือการทดสอบใช้น้ำมันพืชกับเครื่องยนต์ดีเซลในสภาพการใช้งานจริง ผลการทดสอบส่วนใหญ่พบว่าให้ผลลัพธ์เช่นเดียวกับการใช้น้ำมันดีเซล แต่ผลการ ทดสอบดังกล่าวบางส่วนยังไม่สมบูรณ์เพียงพอที่จะนำมาใช้อ้างอิงได้ สำหรับผลงาน ทางวิชาการของ Prida, 1999 ได้ทำการศึกษาถึงการสันดาปของน้ำมันผสมระหว่างน้ำมัน จากพืชกับน้ำมันดีเซล โดยใช้ทฤษฎีการถ่ายโอนมวลแบบการพา การทดสอบกระทำ ภายในแบบจำลองทรงกลมขนาด 50 มิลลิเมตร จากนั้นได้ทำการทดสอบกับเครื่องยนต์ ดีเซลโดยใช้น้ำมันผสมดังกล่าว พบว่าปริมาณคาร์บอนมอนนอกไซด์ที่เครื่องยนต์ปล่อย ออกมาเพิ่มขึ้นเมื่อเพิ่มปริมาณของน้ำมันพืชในส่วนผสม ส่วน Phunporm, 2000 กล่าวไว้ ว่าการใช้น้ำมันปาล์มและน้ำมันมะพร้าวกับเครื่องยนต์ดีเซล ไม่มีปัญหาในเรื่องกำลัง และอัตราการสิ้นเปลืองของน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ แต่อาจจะมีปัญหาจาก ยางเหนียวเกิดขึ้นที่หัวฉีดและห้องเผาไหม้

จะเห็นว่าการศึกษาวิจัยนำน้ำมันพืชที่ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง โมเลกุล มาใช้ทดสอบในเครื่องยนต์ดีเซลยังคงมีความพยายามในการดำเนินการมาอย่าง ต่อเนื่อง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากหากมีความเป็นไปได้ ก็จะได้ใช้น้ำมันเชื้อเพลิง ที่มีราคาถูก แต่ผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยยังมีทั้ง 2 ด้าน คือเป็นไปได้และเป็นไปไม่ได้

อีกทั้งข้อมูลการศึกษาวิจัยทางวิชาการในประเทศไทยยังมีอยู่น้อยมาก จึงจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนถูกต้อง

1.6 วัตถุประสงค์

ในการทำวิจัยนี้ จะทำการศึกษสมบัติของน้ำมันปาล์ม โอเลอินเปรียบเทียบกับสมบัติของน้ำมันดีเซล แล้วใช้น้ำมันปาล์ม โอเลอินทดสอบกับเครื่องยนต์เปรียบเทียบกับการใช้น้ำมันดีเซลในระยะยาว เพื่อเป็นข้อมูลเริ่มต้น ความรู้จากส่วนนี้จะเป็นพื้นฐานของการศึกษาการใช้น้ำมันปาล์มที่มีต้นทุนถูกกว่า ในที่นี้จะทำการศึกษาน้ำมันปาล์มดิบ ซึ่งเป็นน้ำมันที่มีต้นทุนต่ำสุดของกระบวนการผลิตน้ำมันปาล์ม โดยมีเป้าหมาย คือ

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลทางวิศวกรรมด้านการใช้น้ำมันปาล์ม โอเลอินและน้ำมันปาล์มดิบ เปรียบเทียบกับการใช้น้ำมันดีเซลในเครื่องจักรกลดีเซลทางการเกษตร
2. เพื่อนำผลการวิจัยเผยแพร่แก่ภาครัฐ และเอกชนในการที่จะนำไปประยุกต์ใช้งาน

1.7 สรุป

ในบทนี้ได้กล่าวถึงสถานการณ์การใช้น้ำมันดีเซลภายในประเทศไทย สถานการณ์ของปาล์มน้ำมันภายในประเทศและการศึกษาวิจัยการใช้น้ำมันพืชที่ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างโมเลกุลของน้ำมันชนิดต่างๆ กับเครื่องยนต์ดีเซลทั้งในต่างประเทศ และในประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จะเห็นว่ายังมีความเห็นที่แตกต่างจึงมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องทำการศึกษาวิจัยการใช้น้ำมันพืชในที่นี้คือน้ำมันปาล์มในเครื่องยนต์ดีเซล เพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางในการที่จะรองรับกับสถานะ การณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างถูกต้องและทันต่อเหตุการณ์